

Geologické knihovny včera a dnes

H. Breiterová

Česká geologická služba, Klárov 3, Praha 1, hana.breiterova@geology.cz

Tradiční úlohou knihoven bylo (a doposud je) shromažďování a uchovávání domácí a zahraniční literatury. Prostřednictvím veřejných knihovnických a informačních služeb byly materiály z fondů knihoven zpřístupňovány odborné i laické veřejnosti. Tuto svou základní úlohu knihovny dosud plní, ale jejich činnost se významnou měrou rozšířila. Odborné knihovny zpřístupňují i další informační prameny. Geologické knihovny jsou členy konsorcií, jejichž prostřednictvím jsou ve studovněch přístupné celosvětově uznávané citační a plno-textové databáze, bez nichž by si vědečtí pracovníci dnes již nedokázali svou práci představit. Knihovníci tyto databáze administrují, tj. starají se o to, aby fungovalo vše tak, jak má, školí uživatele, dohlíží na dodržování licenčních smluv, sledují statistiky přístupů, starají se o propagaci těchto zdrojů.

Geologie jako obor nemá jednu odbornou knihovnu. Geologická literatura je shromážděna v mnoha knihovnách různých institucí po celé republice. Jedná se o knihovny v ústavech Akademie věd, fakultách vysokých škol a servisních organizací (ČGS). Spolupráce těchto knihoven se dosud

odehrávala na úrovni poskytování meziknihovnických služeb. To se na konci roku 2007 významně změnilo. Od tohoto roku je knihovna České geologické služby řešitelem projektu VaV na vytvoření Národní geovědní bibliografie. Základem řešení je trvalá úzká spolupráce mezi knihovnami různých geovědních institucí. Projekt využívá další novinku v činnosti knihoven. Odborné knihovny se často starají o evidenci publikační činnosti vědeckých pracovníků příslušné instituce. Z těchto výstupů jsou budovány samostatné databáze dostupné na webových stránkách jednotlivých institucí. Hlavním úkolem projektu je shromáždit tyto výstupy v centrálním skladu a zpřístupnit je prostřednictvím jednotného webového rozhraní veřejnosti. Tento projekt je finančně podpořen Ministerstvem životního prostředí.

Geologické knihovny se v poměrně krátké době přeměnily z tradičních paměťových institucí na důležitá informační centra, která poskytují významnou informační podporu široké geologické obci bez ohledu na to, zda se jedná o odborníky nebo o ty, kteří geologii pěstují jako koníček.

Poděkování:

Tento příspěvek vznikl za podpory projektu VaV MŽP SPII4h3/22/